

Alaska,

Deadhorse en de Dalton Highway

Alaska is ruim 40 keer groter dan Nederland en er wonen driekwart miljoen mensen. Het is dus voornamelijk onbewoond. Het is ook leeg. Leeg en wild en woest. Een vijfde van de Alaskanen heeft een vliegbrevet (vanaf 14 jaar mag je solo vliegen) en ze hebben ook allemaal een vliegtuigje, want dat is veel handiger met al dat water (zomer) en de sneeuw (winter). Er zijn dus niet veel wegen. We nemen in 2022 de boot van Vancouver naar Whittier in Alaska en vandaar de trein naar Fairbanks. Vanaf Fairbanks rijden we in een minibus over een merendeels onverharde weg door het lege land naar het noorden. The Dalton Highway is er pas sinds er olie gevonden werd in Prudhoe Bay, bij Deadhorse, begin jaren '70. De weg was (en is) dan ook helemaal niet bedoeld voor toeristen, maar voor de olie en de 'olierijders'. Gewone mensen mogen pas sinds 1994 over de Dalton Highway rijden. Op eigen risico.

Toch is het land is niet helemaal leeg. Er zijn drie soorten beren die er rondschuimen: grizzly's (en de ondersoort: kodiakberen), bruine beren en ijsberen. En er zijn heel veel elanden, die volgens de verhalen heel lastig en agressief kunnen zijn. Maar vlak de ijsberen toch ook niet uit. Tim, de eigenaar van The Arctic Fox die een Airbnb runt waar we de twee enige 1-persoonskamertjes gehuurd hebben (iets anders had hij niet), vertelt ons het verhaal van Charlie, 'the problem-bear'. Die had een keer ingebroken in hun containers (Deadhorse bestaat uit wooncontainers – heel verstandig, want bear-proof) op zoek naar eten. Hij sloopte de keukenkast en werd gevangen en verdoofd naar een verderop gelegen plek vervoerd en daar vrijgelaten. Maar hij was eerder terug in Deadhorse dan de rangers zelf. En na nog een 'nasty incident', waarover Tim niet wil uitweiden, is hij afgeschoten. Hmm.

Maar ook in Deadhorse ben je nog niet bij de Noordelijke IJszee. Eerst moet je nog met een busje (security, security) door de olievelden. Het is een prachtige dag. De lucht is zo helder als glas en zo ijsblauw als ik zelden gezien heb. Geen wolkje te zien. Het is koud, maar net boven nul en de wind is killing. Toch zit ons busje vol met jonge mensen-met-een-bucketlist. Ze willen in alle oceanen van de wereld zwemmen. Dus ze vliegen naar Deadhorse, betalen 220 euro voor een kamer in het enige (container)hotel, zitten een uur in het busje, springen 5 minuten in het water, komen bij in het busje van de kou en vliegen weer terug naar weet-ik-waarheen. Ik kan dat niet helemaal volgen.

En van dat uur rijden door de olievelden wordt je niet vrolijker. Het terrein ziet eruit als een groot oud-roest-kerkhof, waar kennelijk toch veel olie opgepompt wordt, want het is in vol bedrijf. Maar het ziet er allemaal zo treurig uit. Het leven is niet gemakkelijk, denk ik, voor de mannen die er werken. 12 uur op en 12 uur af, gedurende twee weken en daarbij is heel Deadhorse drooggelegd. Word je gesnapt met alcohol, dan ben je ontslagen. Het moeten toch wel rare mensen zijn die zo'n leven willen leiden, denk ik dan. Maar daar zit ik behoorlijk naast.

Had ik de reis naar Deadhorse dan willen missen? Voor geen goud. Grapje, er is in het verleden veel goud gevonden in Alaska, de beroemde goldrush van 1897 tot 1904, heeft tenminste een handvol miljonairs en tienduizenden dode goudzoekers opgeleverd. Maar die 17 uren in het busje naar Deadhorse zijn een wel heel bijzondere ervaring. Er is één dorp onderweg. Nou ja, er staan een paar huizen en een benzinepomp met een eethuis eraan vast, dat 24/7 ontbijt serveert. Deze nederzetting heet Coldfoot (goudzoekers kregen koude voeten toen ze ter hoogte van Coldfoot waren en keerden om). En zijn de muggen echt zo erg? Nee, ze zijn erger. Met z'n duizenden vallen ze je aan, zodra je je neus buiten de auto steekt.

En toch is dit niets vergeleken bij het echte muggenseizoen, wordt mij later verzekerd door de 'oliemannetjes'. Wacht maar tot de kariboe gaan trekken. Zulke wolken muggen, ze verduisteren de zon. Ja, totaal in tegenstelling met mijn verwachting zijn deze mannen (echt uitsluitend mannen) helemaal geen autistische zonderlingen, maar spraakzame, ontzettend aardige huisvaders en echtgenoten. Daar kwamen we al achter toen we Tim digitaal zagen ontbijten met zijn vrouw en twee kinderen, die in Seattle wonen. Maar mijn ogen gaan pas echt open als we de terugweg aanvaarden. Want het prachtige heldere weer van de dag ervoor is weg en er hangt een zo zware mist dat er geen vliegtuig kan landen, het is zes uur 's morgens.

Dat wordt wachten en nog meer wachten. En praatjes maken. En dan blijkt dat de oliemannetjes heel erg aardig zijn. Ze zijn trots op het werk dat ze doen en ze zijn trots op Alaska. En die werktijden? Daar wen je aan. Ze zijn geïnteresseerd in wat wij van Alaska vinden, en waar komen we vandaan? Gouda cheese kennen ze allemaal (very expensive). Maar waarom rijd je met een busje in 17 uur naar Deadhorse als je in anderhalf uur vanuit Anchorage kunt vliegen? Ze laten me de mooiste foto's zien van het noorderlicht, van ijsberen en poollandschappen. En ook familiefoto's, van hun vrouw en kinderen. Maar ik krijg ook een half stokbrood (met vijfdubbel beleg) van een van de mannen. (made it myself ma'am, this very morning, nothing to eat for you any time soon) en een giga-wrap van een ander oliemannetje (never know how long you'll be stuck here). Maar dat laatste valt gelukkig mee, we zijn om tien uur 's avonds in Seattle. We komen er dus heel genadig vanaf. Nee, Alaska zal ik niet snel vergeten.

